

Нагадаємо, у липні цього року був **затверджений** Державний стандарт профільної середньої освіти. Він передбачає, що учні 10-12-х класів навчатимуться за індивідуальними освітніми траєкторіями.

З 10 до 12 класу кількість годин на вивчення обов'язкових дисциплін поступово зменшуватиметься, а кількість предметів за вибором, навпаки, зростатиме.

Як саме учні зможуть обирати профілі, які можуть бути курси за вибором, як готувати для цього вчителів – якраз ці та інші важливі питання вивчатимуть школи-амбасадори.

“Препілотування” у 2024-2025 навчальному році передбачає, що:

- 30 шкіл-амбасадорів спільно з МОН та за підтримки міжнародних партнерів моделюватимуть, якими можуть бути академічні ліцеї;
- тестуватимуть навчальні та методичні матеріали, розроблені на основі Державного стандарту профільної середньої освіти;
- розроблятимуть стратегію свого розвитку та визначатимуть профілі;
- створюватимуть курси за вибором для учнів/учениць.

Ще через рік, тобто у 2025-2026 навчальному році, почнеться дворічне пілотування профільної середньої освіти у 100-150 школах, з урахуванням досвіду 30 шкіл-амбасадорів. Такий підхід, на думку МОН, дасть змогу мінімізувати ризики й добре підготувати школи до впровадження профільної середньої освіти.

Раніше ми розповідали про **підготовку** МОН до реформи профільної середньої освіти та досвід однієї зі шкіл-амбасадорів.

3. НОВА ПРОГРАМА “ЗАХИСТУ УКРАЇНИ”

Тепер дівчата і хлопці вивчатимуть цей предмет разом, без поділу на групи та без різних тематичних планів.

Нова програма “Захисту України” передбачає, що учні 10-11-х класів спільно вчитимуть основи домедичної допомоги, вправлятимуться зі стрільби та управління безпілотниками, знайомитимуться з основними аспектами оборонної сфери України.

Учні й учениці матимуть один день на місяць, який повністю присвячуватимуть предмету. Для цього в громадах створюються міжшкільні осередки, які будуть оснащені всім необхідним **обладнанням**.

Крім змісту, МОН змінює підхід до підготовки вчителів “Захисту України”. Влітку відбулися **навчання тренерів**, які натомість вчать педагогів. Планують, що вчитель/-ка “Захисту України” викладатиме лише свій предмет (а не ще декілька за сумісництвом) і водночас матиме повну ставку.

Докладніше про зміни у викладанні курсу редакція **розпитувала** МОН, а також **ділилася досвідом** школи на Київщині, яка сім років працює як міжшкільний осередок із вивчення “Захисту України”.

4. НОВА КОНЦЕПЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ

У липні 2024 року МОН затвердило концептуальні засади реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти. І хоча нові підходи до вивчення та викладання історії в школі в цьому навчальному році не зазнають істотних змін, утім, дискусія, яка виникла після появи концепції, вказує, що ця тема точно буде в полі зору освітян найближчим часом [спойлер: редакція НУШ уже збирає думки науковців та педагогів, аби докладно розповісти про плюси та мінуси тез у концепції].

Концепція пропонує вивчати історію з початкової школи, а також об'єднати історію України із всесвітньою, щоби учнівство вивчало цю науку комплексно, шукало на уроках відповіді на питання “Ким ми є?”, а не просто запам'ятовувало факти й дати.

Читайте також: **Уроки історії по новому або чому один предмет кращий за два**

Також нова концепція історичної освіти вмикає зелене світло для розробки курсів за вибором та профільних курсів, які мають з'явитися в старшій школі. У документі є підказки та дороговкази, що саме мають охопити такі курси.

Так чи так поява концепції – важливий крок до змін в історичній шкільній освіті, про що неодноразово розповідали редакції історики та вчителі.

5. УРОКИ ЩАСТЯ

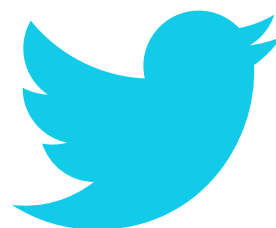
Курс із соціально-емоційного навчання з назвою “Уроки щастя” став ще одним приводом для дискусій батьків та вчителів. Когось дивувала назва, а хтось переймався, чи не збільшить це навантаження на вчителів та учнів.

- Наразі відомо, що курс розроблений для дошкільнят та учнів 1-7-х класів.
- З вересня 2024 року його впроваджуватимуть для дошкільнят та учнів 1-х класів.
- На уроках щастя дітей вчитимуть турбуватися про власне ментальне здоров'я і добробут навколишніх.
- Цей предмет не буде обов'язковим і його не вивчатимуть окремо, а інтегрують в інші предмети.

Докладне **роз'яснення** про уроки щастя також є на “НУШ”.

Читайте також: **Як не забути українську мову за кордоном: поради для підлітків та їхніх батьків**

6. ШКІЛЬНА “МРІЯ”

У вересні 2024 року відбудеться запуск освітнього застосунку "Мрія". За словами віцепрем'єр-міністра України, міністра цифрової трансформації Михайла Федорова, спочатку відбулося бета-тестування застосунку в 40 закладах освіти. А далі "Мрія" буде доступна для всіх шкіл.

- Для учнівства в застосунку буде цифровий освітній документ Мрія-ID, бібліотека контенту, план дня тощо.
- У вчителів буде змога виставляти оцінки, давати зворотний зв'язок учням, відмічати відвідування, додавати домашні завдання, планувати робочий день, спілкуватися з батьками в чатах.
- Батьки зможуть легше і швидше залучатися в навчання дітей, а також дізнаватися про їхні досягнення і сильні сторони.

7. ОФІЦЕРИ БЕЗПЕКИ

Перші офіцери безпеки з'явилися в прикордонних та прифронтових школах України ще в січні 2024 року. До кінця року такі фахівці працюватимуть у двох тисячах закладах по всій Україні. Національна поліція України добирає їх з-поміж поліціантів, а також цивільних осіб.

- Офіцери безпеки будуть закріплені за кожною школою.
- Їхнє завдання – слідкувати за безпекою учнів, спілкуватися з екстреними службами, контролювати пропускний режим.
- А також сприяти національно-патріотичному вихованню та проводити профілактичні бесіди про булінг, кібергігієну та шкоду шкідливих звичок.

Для посилення безпеки в школах встановлять металодетектори (у закладах до ста учнів) та рамки безпеки (у більших за кількістю учнів закладах), а офіцери безпеки матимуть планшети та бодікамери для фіксації всього, що відбувається впродовж навчального дня.

Читайте також: **Як і чому діти з тимчасово окупованих територій України вступають до українських вишів**

8. АПРОБАЦІЯ ПІДРУЧНИКІВ ЗА УЧАСТІ ВЧИТЕЛІВ

З вересня 2024 року за експертизу та конкурс підручників відповідатиме Український інститут розвитку освіти (УІРО), а не Інститут модернізації змісту освіти. Також УІРО проводитиме апробацію підручників – це ще один етап, який мають проходити всі навчальні матеріали, що друкуються коштом державного бюджету.

Апробація відбуватиметься перед експертизою та конкурсом підручників. І важливу роль у цьому процесі відіграватимуть школи та вчителі.

- Педагоги користуватимуться підручниками на уроках;
- проводитимуть за ним діагностувальні роботи (із цим мають допомогти авторські колективи);
- а також даватимуть зворотний зв'язок видавцям, що саме варто поліпшити чи змінити в підручнику.

Це ще одна експертиза підручника на рівні школи, коли його апробують безпосередні користувачі. Участь учителів в апробації буде зараховуватися під час атестації.

Дізнатися більше про апробацію шкільних підручників можна в нашому **матеріалі**.

9. НОВИЙ ОМБУДСМЕН

У новому навчальному році права освітян, батьків та учнів обстоюватиме новий освітній омбудсмен.

У серпні завершується каденція першого освітнього омбудсмена Сергія Горбачова, а МОН оголосило про конкурсний добір нового. Наразі відомо, що на посаду освітнього омбудсмена претендує 20 осіб.

Батьки й освітяни часто звертаються до Служби освітнього омбудсмена за захистом прав і підтримкою в разі спірних освітніх ситуацій. Скажімо, щоб розібратися, чи мали право звільнити вчителя/-ку зі школи або відрахувати учня/-ицю з класу.

Раніше ми **розповідали** про роботу Служби освітнього омбудсмена, а також про **претендентів** на цю посаду.

Читайте також: **"Кого боги зненавиділи, того зробили вчителем". Статуси і статки українського сільського вчителства**

10. ОНОВЛЕНА ТИПОВА ПРОГРАМА ДЛЯ 5-9-Х КЛАСІВ

Після громадського обговорення МОН **затвердило** зміни до Типової програми для 5-9-х класів. Тепер у вчителів з'явиться більше гнучкості у впровадженні навчальних планів та варіативних інтегрованих курсів, а школи зможуть виділяти резервні години на подолання освітніх втрат.

Такі гнучкі рішення можливі завдяки новому підходу до визначення резервних годин. Оновлена Типова програма пропонує визначати їх на основі мінімальної, а не рекомендованої кількості годин, як це було в попередній програмі.

Саме ця новація насторожувала вчителів, адже, орієнтуючись на мінімальну кількість годин у школах можуть скоротити годинне навантаження педагога-предметника. Утім, МОН акцентує на тому, що резервні години – це передусім гнучкість для вчителя та розвантаження учнівства. А різницю між мінімальною та граничною кількістю годин (резерв) можна розподіляти між різними освітніми галузями.

- Крім цього, у програмі збільшується кількість годин на громадянську та історичну освіту;
- визначається кількість годин на міжгалузеві інтегровані курси;
- оновлюється перелік чинних модельних програм.

Інна Лиховид, опубліковано у виданні “Нова українська школа”

Про основні нововведення програми можна ознайомитися на **сайті “НУШ”**.

Читайте також:

- **Нова школа України: можливості та виклики**
- **Фінляндія допоможе Україні з Новою українською школою**
- **Як на українську освіту вплинула війна та що робити, щоб не втратити нове покоління**
- **Як Росія викрадає українських дітей та з якими проблемами стикаються родини після їх повернення**
- **Як дивним чином призначений владою міністр плагіату Шкарлет ледь не вбив реформу освіти та які є проблеми в НУШ**
- **22 тисячі українських учителів все ще за кордоном**

Share 3

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Воїни «Альфи» СБУ — ТОП-1 серед підрозділів Сил оборони за результатами бойової роботи у квітні

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розмічених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com